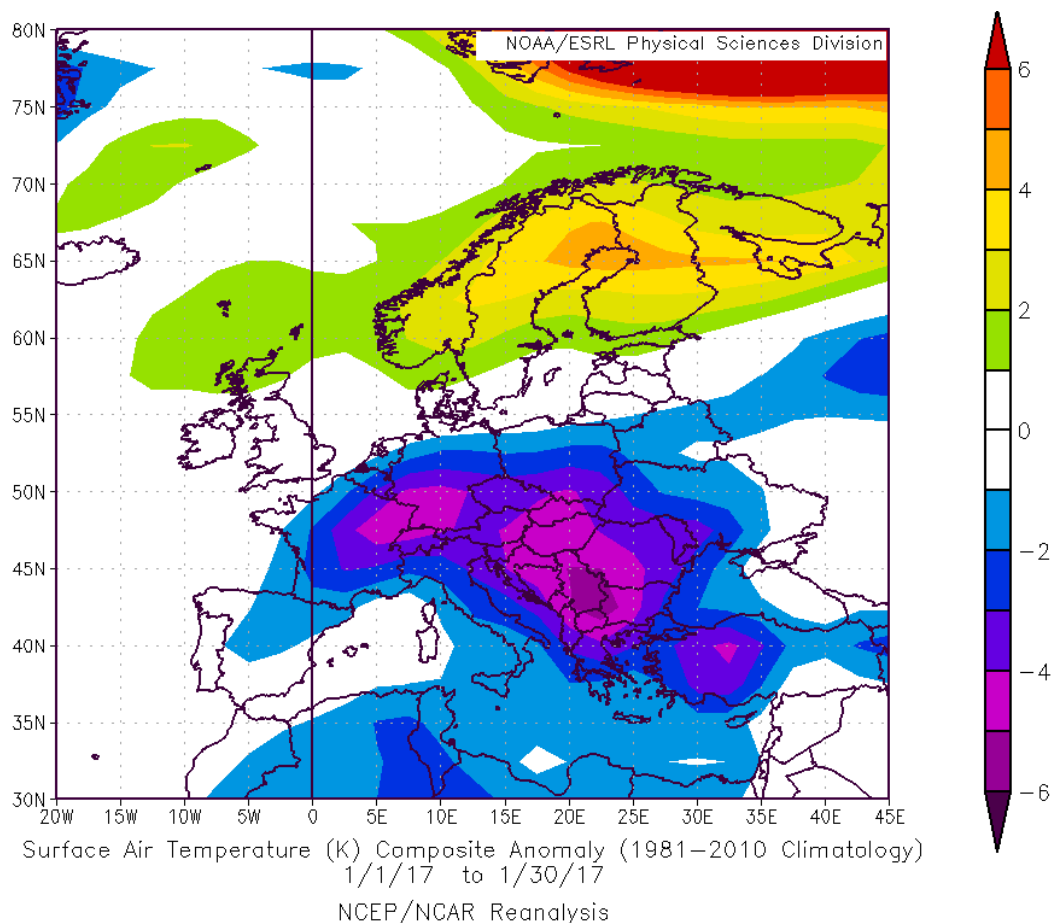

Mrzel januar 2017

Razmere v Evropi

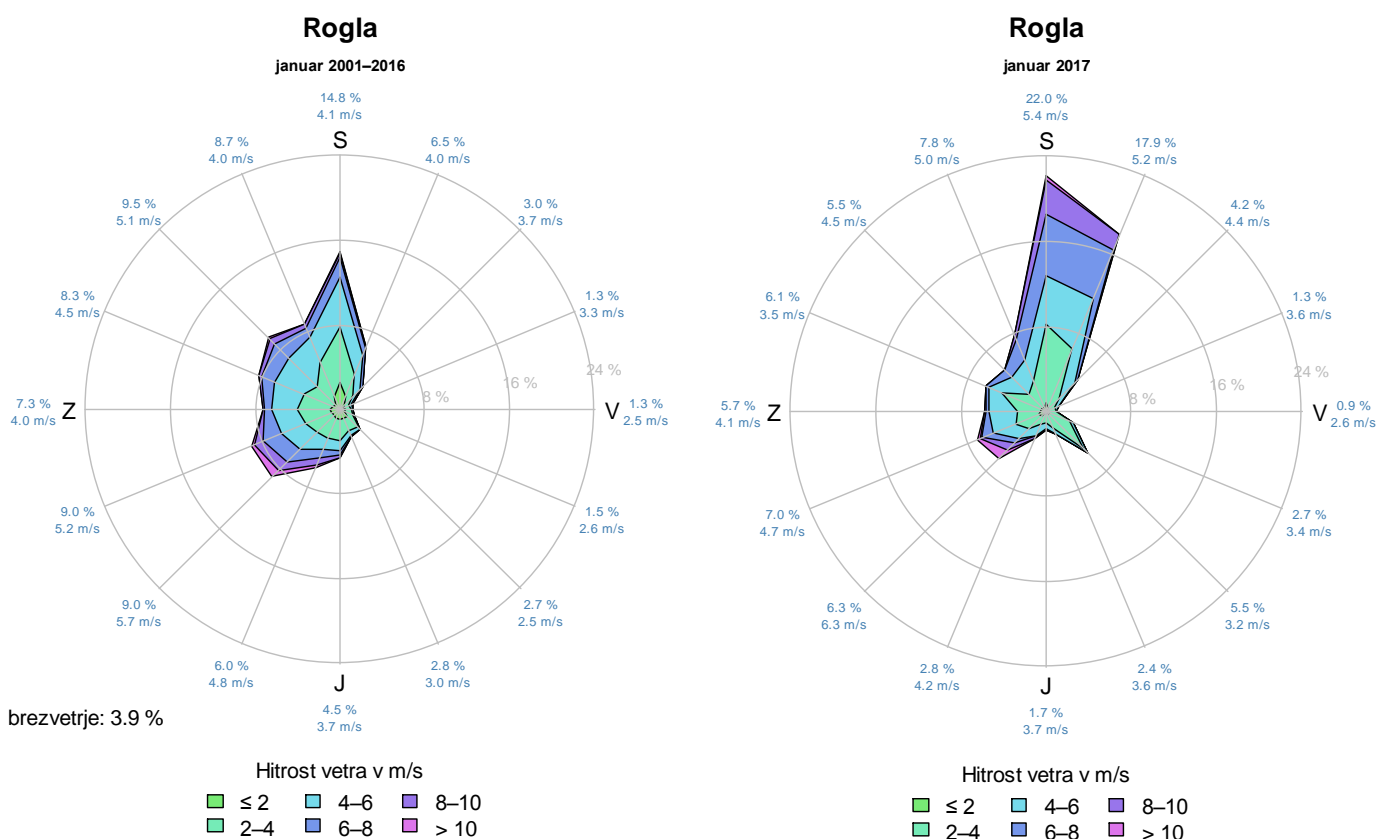
Povprečni zračni tok nad Evropo je januarja 2017 močno odstopal od dolgoletnega povprečja. Sicer običajni zahodni zračni tok nad zahodno in srednjo Evropo je bil redek, s pogostimi prodori hladnega zraka iznad severa Evrope pa so bili mnogo pogostejši severni vetrovi. Nasprotno je bil zahodni zračni tok močnejši kot običajno nad severom Evrope, od širšega območja Islandije do Skandinavskega polotoka. Tako je nad sever Evrope pogosto dotekala vlažna in topla atlantska zračna masa, osrednji in južni del Evrope pa je bil večinoma pod vplivom hladne polarne, krajši čas celo arktične zračne mase. Ponekod na severu je bil zato januar občutno toplejši kot običajno, v delu osrednje in južne Evrope pa zelo hladen (slika 1).

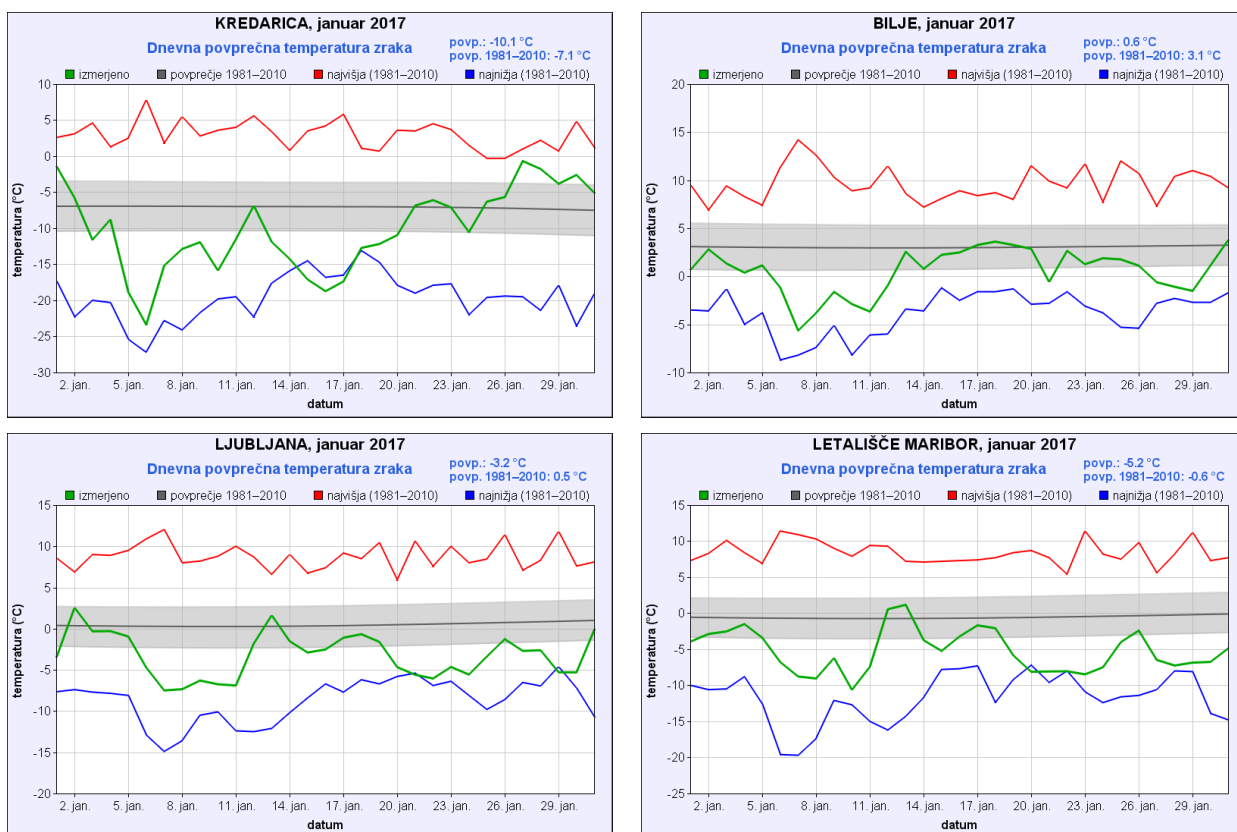
Slika 1. Odklon povprečne temperature zraka pri tleh od 1. do 30. januarja 2017 od dolgoletnega povprečja obdobja 1981–2010, izračunan z meteorološkim modelom NCEP/NCAR. Zaradi grobe ločljivosti modela slika prikazuje le približno stanje v Evropi: na severu je bilo do 4 °C topleje kot običajno, v pasu od Francije do Turčije pa od 2 °C do 5 °C hladneje od običajnih razmer. Vir: NOAA/ESRL Physical Sciences Division, Boulder, Colorado, <http://www.esrl.noaa.gov/psd/>

Razmere v Sloveniji

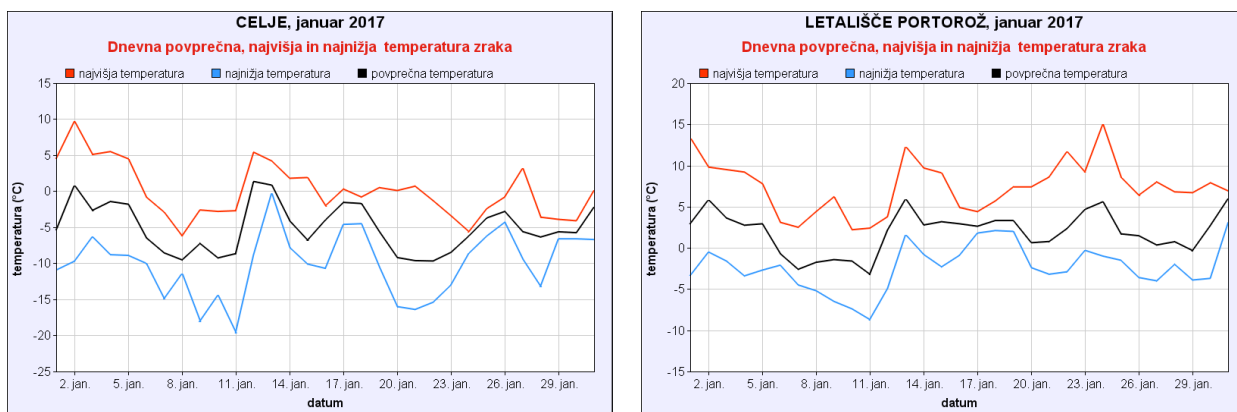
Januar 2017 je bil v Sloveniji v znamenju pogostih hladnih severnih in vzhodnih vetrov in sorazmerno redkega dotoka zračne mase od zahoda (slika 2). Povsod po državi je prevladovalo sorazmerno hladno ali mrzlo vreme in le v gorah je bilo prvega januarja in nekaj zadnjih dni izrazito nadpovprečno toplih (sliki 3 in 4). Izjemno hudega mraza v večjem delu države ni bilo, le veter je v posameznih dneh ponekod znatno povečal občutek mraza. Kljub mrazu snega ni bilo veliko; prvih 11 dni je bilo skoraj povsod po Sloveniji kopno, nato je po večini nižin v notranjosti zapadlo od 5 do 20 cm snega, ki se je obdržal do konca meseca. Sončnega vremena je bilo na zahodu Slovenije mnogo več kot običajno, po nižinah v notranjosti države pa zaradi pogoste megle ali nizke oblačnosti približno toliko kolikor znaša dolgoletno povprečje (to je okoli 80 ur).

Slika 2. Januarska vetrna roža za Roglo: levo povprečje obdobja 2001–2016, desno letošnji januar. Najpogosteje na Rogli januarja piha iz jugozahodne prek zahodne do severne smeri, letos pa je bil daleč najpogostejši severnik.

Slika 3. Časovni potek dnevne povprečne temperature zraka januarja v štirih krajih. Leto 2017 je predstavljeno z zeleno krivuljo, najvišja in najnižja vrednost v referenčnem obdobju 1981–2010 z rdečo oziroma modro krivuljo in povprečne razmere s sivo krivuljo. Sivi pas prikazuje razpon od 25. do 75. centila, kar ustreza običajnim razmeram.

Slika 4. Časovni potek dnevni vrednosti temperature zraka januarja 2017 v Celju in na Letališču Portorož. Dnevna povprečna vrednost je predstavljena s črno krivuljo, najvišja z rdečo in najnižja z modro krivuljo.

Temperaturni odklon celotnega meseca je bil od 2 °C do 5 °C glede na povprečje obdobja 1981–2010 (preglednica 1). V gorah je bil januarja nazadnje podobno hladen v letih 2010 in 2004, na Primorskem leta 2000, marsikje po nižinah v notranjosti (npr. v Ljubljani, Novem mestu in Celju) pa davnega leta 1987 (slika 5). Od leta 1961 je bil najhladnejši januar večinoma leta 1963, ponekod pa leta 1964 ali 1985; takrat je bilo še za 1,5–5 °C hladneje kot letos.

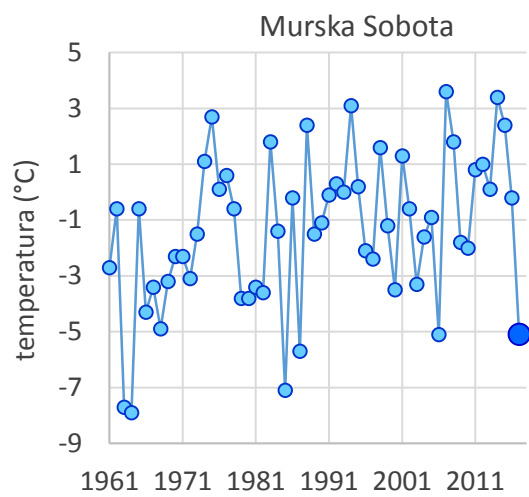
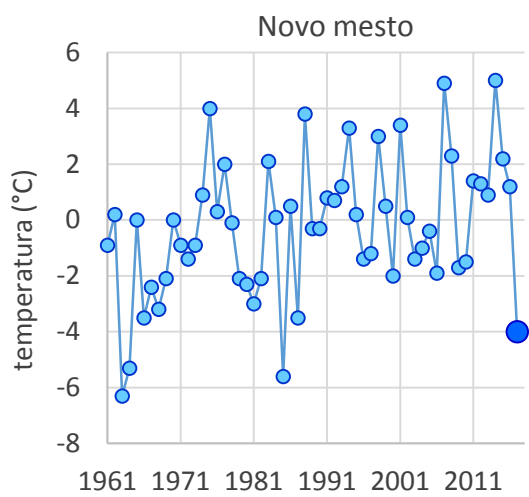
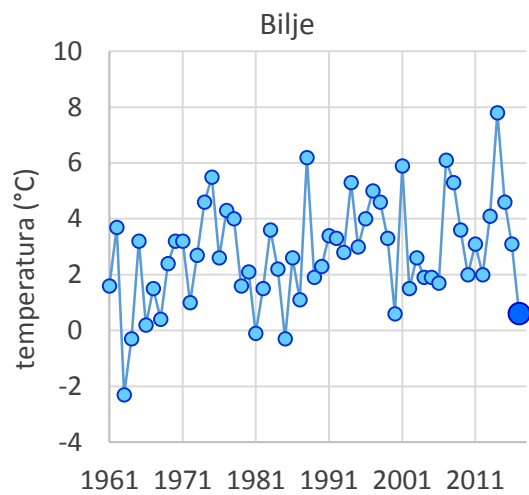
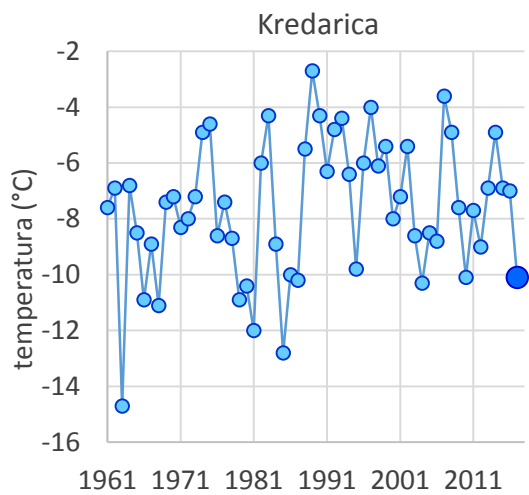
Preglednica 1. Povprečna temperatura zraka (°C) dva metra nad tlemi januarja 2017 in v preteklosti (povprečje, rekordno hladen januar od leta 1961) na izbranih merilnih postajah.

merilna postaja	januar 2017	povprečje 1981-2010	odklon	rekord	leto
Bilje pri Novi Gorici	0,6	3,0	-2,4	-2,3	1963
Celje	-5,1	-0,3	-4,8	-6,7	1985
Kredarica	-10,1	-7,1	-3,0	-14,7	1963
Letališče JP Ljubljana	-4,5	-1,7	-2,8	-7,2	1963
Letališče ER Maribor	-5,2	-0,8	-4,4	-6,7	1963
Letališče Portorož	1,9	4,3	-2,4	-0,3	1963
Ljubljana	-3,2	0,3	-3,5	-5,6	1963
Murska Sobota	-5,1	-1,1	-4,0	-7,9	1964
Novo mesto	-4,0	0,0	-4,0	-6,3	1963
Rateče	-7,0	-3,9	-3,1	-8,5	1964
Šmartno pri Slovenj Gradcu	-5,7	-2,5	-3,2	-8,8	1964

Kljub dolgotrajnosti hladnega vremena se temperatura zraka večinoma ni približala izmerjenim rekordom za januar v obdobju 1961–2017 (preglednica 2). Zlasti po nižinah v notranjosti države smo v preteklosti izmerili za okoli 10 °C nižjo temperaturo zraka. Rekordne vrednosti po nižinah leta 1985 ali 1963 so bile izmerjene ob snežni odeji v jasnem in mirnem vremenu in v mrzli zračni masi; sovpadanja naštetih dejavnikov letos ni bilo.

Preglednica 2. Najnižja izmerjena temperatura zraka (°C) dva metra nad tlemi januarja 2017 in v obdobju 1961–2017 (za Letališče ER Maribor 1977–2017, za Letališče Portorož 1987–2017) na izbranih merilnih postajah. Ponekod zaradi spreminjanja okolice ali prestavitve lokacije merilne postaje rekordne vrednosti s sedanjimi niso povsem primerljive; možno je odstopanje za 1 ali 2 °C.

merilna postaja	januar 2017	dan	rekord	datum
Bilje pri Novi Gorici	-11,2	7.	-15,6	8. 1. 1985
Celje	-19,6	11.	-27,2	7. 1. 1985
Kredarica	-24,0	6., 7.	-28,3	7. 1. 1985
Letališče ER Maribor	-19,0	11.	-25,8	7. 1. 1985
Letališče JP Ljubljana	-17,2	11.	-27,2	23. 1. 1963
Letališče Portorož	-8,7	11.	-9,5	26. 1. 2000
Ljubljana	-13,3	11.	-20,3	8. 1. 1985
Murska Sobota	-16,3	11.	-31,0	16. 1. 1963
Novo mesto	-16,6	11.	-23,6	16. 1. 1963
Rateče	-19,0	7.	-26,4	7. 1. 1985
Šmartno pri Slovenj Gradcu	-21,6	11.	-27,0	7. 1. 1985

Slika 5. Januarska povprečna temperatura po letih obdobja 1961–2017 za štiri izbrane merilne postaje. Vrednost za januar 2017 je poudarjena z večjim modrim krogcem.

Pripravi: Urad za meteorologijo

Ljubljana, 2. februar 2017